

Vesmír kolem nás

Zuzana Musilová

Cíl: *podporovat pozitivní emoce, motivaci učit se novým věcem, vytvářet povědomí sounáležitosti s planetou Zemí, sluneční soustavou, se Sluncem a Měsícem, orientovat se v prostoru, učit se novým pojmům, rozvíjet dětskou představivost a fantazii, rozvíjet hrubou i jemnou motoriku*

Věk: 4-5 let

Pomůcky: maňásek kuřátka se sklenicí jako helmou na hlavě, glóbus, baterka, velké stavebnice pro stavění raket, švédská bedna, plastová víka různých barev a velikostí, omalovánky – slunce, měsíc raketa a jiné, např. s kosmonautem, barvy na vajíčka v tabletách, skleničky s horkou vodou, ploché štětce, nůžky, lepidla, měkké pastely, třpytivé fixy, balicí papír, voskovky

Postup:

1. Učitelka: „A pohádka začíná.“
2. „Byl jednou jeden...“ (reakce dětí) „Ale kdepak král, kdepak drak, kdepak kouzelník, ale – VESMÍR!“

„Cože, děti, vy nevíte, co je to vesmír? Zkuste večer, až budete v postýlce, poprosit maminku nebo tatínka, ať otevřou okno do tmy a to, co uvidíte, to je vesmír. Vy, (ano, i vy patříte do vesmíru), váš dům, tráva i stromy, ale hlavně – největší kousek vesmíru uvidíte tam nahoře. To nebe plné hvězdiček, tak to je VESMÍR.“

„VESMÍR je velmi krásný a hodně, ale opravdu hooooóóódně veliký. A móc a móc zajímavý.“

3. „Ve vesmíru jsou kromě hvěz také planety – malé, velké, horké, studené, mají různá jména, například – Merkur, Venuše, Země, Mars, Jupiter, Saturn, Uran, Neptun ...“ (ukázka na počítači nebo na obrázcích).
4. „Jedno mají ale společné, všechny jsou totiž KULATÉ.“ (Učitelka pokládá při řeči na koberec plastová víka různých velikostí a barev.)

„I vy žijete na jedné vesmírné planetě. Věděl by někdo, jak se jmenuje?“ (reakce dětí) „Tak dobře poslouvejte, až řeknu jméno naší planety, tak zatleskáte, ano?“

Učitelka jmenuje postupně některé planety a nakonec Zemi. (děti tleskají)

5. „Tak zopakujeme si, kdo s námi žije na planetě Zemi.“ (reakce dětí)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

„A nezapomněli jsme na někoho?“ (učitelka dovede děti otázkami) „Správně zvířátka! Tak si, děti, teď nějaké najděte a zacvičíme si s nimi, chcete?“

6. Zdravotní cviky se zvířátky podle hudby.

Po svačince, nebo další dny:

1. Motivace s maňáskem (má na hlavě sklenici):

„Páni, Pepo, co se ti to stalo s hlavou?“

„No co? Hraju si, že jsem kosmonaut! Ale už mně to tlačí, pomozte mi někdo!“

- Učitelka zjišťuje znalosti dětí o kosmonautech a raketách, pokračuje maňásek:
- *„Jak jsem létal vesmírem, tak tam byla veliká tma. (učitelka s maňáskem zhasne ve třídě světlo) A hádejte, kdo tam svítí! Správně měsíc a hvězdičky. Tak už víme, co svítí v noci a co na nás svítí ve dne?“*(reakce dětí)

2. *„Takovéhle krásné sluníčko!* (učitelka opět rozsvítí a děti si stoupnou do stoje rozkročného) *Ták a my to sluníčko pozdravíme!“*

(jednoduchý jógový pozdrav slunci – cvičení v kruhu podle učitelky viz kniha Jóga pro děti)

- *„Čím poletíme, děti, do vesmíru? Raketou? Tak si to vyzkoušíme!“*
Odpočítáváme: *„6 5 4 3 2 1 start! A letím,letím,letím!“* (opakujeme podle zájmu dětí)

„Ták a přistáli jsme opět na té naší krásné planetě, jak že se jmenuje? (děti odpovídají) Tak jí zamáváme – ahóój, Země, už jsme doma!“

3. Nabídka aktivit ve skupinách:

- Vesmírné omalovánky: vybarvit, vystříhnout, nalepovat na velkou čtvrtku, pomalovanou vodovými barvami na vejce, jako barevný vesmír, domalovat planety a hvězdy dle fantazie měkkými pastely a třpytivými barvami.
- Srovnej planety: porovnávat plastová víčka podle velikosti, řadit je za sebou, pojmy malá – velká – největší - nejmenší,
- Barvy: najdi planety stejné barvy, jakou barvu má naše planeta? A proč modrou? (prohlédnout glóbus – modrá barva oceánů a moří)

Děti si mohou planety také obkreslovat na balicí papír, kreslit na ně.

- Postav si raketu: nabídka velkých druhů stavebnic a švédské bedny, vést děti ke spolupráci a komunikaci mezi sebou.
- Proč je den a noc? Pokus s globusem, nalepení bílé hmoty jako človíčka na Zemi, pomalé otáčení a svícení baterkou jako Sluncem. (Nutná přítomnost učitelky k vysvětlení jevu: ráno - slunce vychází, poledne - je nad hlavou, večer - zapadá)

Po skončení činnosti děti zhodnotí, jak byly úspěšné. Na výkresy mohou natisknout hvězdičky – jak moc, záleží na nich. S plyšovou hvězdičkou vypráví a ukazují pokus s baterkou, sluníčkem. Ocení se silou potlesku ve skupině.

S vyrobenými raketami se nechají od paní učitelky vyfotografovat. Předvedou dětem, jak srovnaly planety podle velikostí a zopakují jim, které jsou stejné velikosti, největší, nejmenší... (zahrají si na učitele ostatních).

Během týdne si čteme Vesmírné pohádky před spaním a prohlížíme s dětmi ilustrace i knihy přinesené z domova.

Učitelka seznámí děti i s písní Z. Svěráka „Chválím tě, Země má“. Shlédnou ji na počítači s krásnými fotografiemi naší planety a poté se jí učí zpívat s paní učitelkou a s kytarou. Je dobré s dětmi vyhledat neobvyklá spojení a vysvětlit jim je.

Např.: „dál vábí nás“, či „hvězdný prach“ a další, kterým děti nemusí rozumět.

Zkušenosti s realizací: *Děti velmi zaujalo malování barvami na vajíčka. Výkresy jsou díky sytým barvám i fantazii dětí velmi pestrobarevné a rozmanité.*

Na stavění raket použily hlavně velké kostky a musely se domlouvat při jejich stavbě, což některým dělalo problém.

Vhodné by bylo větší zapojení rodičů, neboť počítač mají doma skoro všichni. Vyzvali jsme děti, ať jim doma rodiče ukážou na internetu kosmonauty a vesmír. Většina dětí však neuspěla, a tak jsme využily volných chvil v MŠ k „lovení vesmíru“ na internetu.

Vyvrcholením této aktivity bylo Planetárium, které přijelo za dětmi do naší sportovní haly.

Zdroje:

Adamovská, M. (2011). *Pohádky z vesmíru*. Praha: Rotag.

Thapar, M., & Singh, N. (2006). *Dobré ráno sluníčko: jóga pro děti*. Olomouc: Fontána.

píseň Chválím tě, Země má (<http://www.pisnicky-akordy.cz/sverak-uhlir/chvalim-te-zeme-ma> [cit. 29. 1. 2015])

kontakt na mobilní planetárium: www.mobilniplanetarium.cz [cit. 29. 1. 2015]

